

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри правового
регулювання економіки
Протокол № 1 від 1.09.2025 р.

ПОГОДЖЕНО

Проректор з навчально-методичної роботи

Каріна НЕМАШКАЛО

ПРАВО СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
робоча програма навчальної дисципліни (РПНД)

Галузь знань	D Бізнес, адміністрування та право
Спеціальність	D8 Право
Освітній рівень	перший (бакалаврський)
Освітня програма	Право

Статус дисципліни	вибіркова
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська

Розробник: д.ю.н., проф.

Завідувач кафедри
правового регулювання економіки

Гарант програми

Вікторія ЮРОВСЬКА

Юрій ШИНКАРЬОВ

Олександр ЛИСЯК

Харків
2025

ВСТУП

В умовах демократизації українського суспільства особливо важливого значення набувають формування, розвиток і закріплення нового юридичного мислення, виховання загальної і правової культури, високої професійності, вироблення почуття відповідальності, справедливості, поваги до закону. Належне засвоєння основних принципів права, правильне його тлумачення і застосування на практиці – все це становить основу майбутньої професійної діяльності.

Право соціального забезпечення як навчальна дисципліна являє собою систематизований комплекс узагальнених знань про суспільні зв'язки, які утворюються у сфері соціального забезпечення населення держави.

Зміст навчальної дисципліни «Право соціального забезпечення» становить сфера знань про соціальні ризики на підставі яких надається соціальне забезпечення.

Правова інформація, яка є основою вказаного комплексу навчальної дисципліни – це результат напрацювання різноманітних наукових доктрин, на підставі якого формується погляд здобувачів про юридичні факти, які є підставою виникнення, зміни та припинення відносин у праві соціального забезпечення. Саме навчальна дисципліна «Право соціального забезпечення» дає уявлення здобувачам про соціальну державу, яка керується принципом справедливості бере на себе обов'язок забезпечувати громадян держави, які потрапили в складні життєві обставини.

Навчальна дисципліна «Право соціального забезпечення» є вибірковою дисципліною з урахуванням вимог стандарту вищої освіти для спеціальності D8 Право першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Актуальність вивчення навчальної дисципліни «Право соціального забезпечення» базується на тому, що правові основи України як правової держави підпорядковані нормам і принципам права, панування закону. Тому кожний громадянин нашої держави повинен бути юридично грамотним і освіченим, розуміти свої права, обов'язки, відповідальність. Саме для цих цілей призначена навчальна дисципліна «Право соціального забезпечення». Вивчення матеріалу дозволить опанувати теоретичні основи і певні практичні навички у сфері застосування соціального законодавства, навчитись використовувати їх у різних життєвих ситуаціях, приймати юридично грамотні рішення, кваліфіковано здійснювати правозастосування.

Метою дисципліни «Право соціального забезпечення» формування системи професійних знань, умінь, навичок та інших компетентностей здобувачів вищої освіти щодо застосування норм права соціального забезпечення в контексті створення найбільш сприятливого правового механізму реалізації та задоволення соціальних прав та інтересів особи, а також системи наукових поглядів на механізм правового регулювання соціально-забезпечувальних відносин в Україні.

Завданнями навчальної дисципліни «Право соціального забезпечення» є: активізація аналітичної діяльності здобувачів вищої освіти; розвиток умінь і навичок застосування соціального законодавства в правничій діяльності. З'ясування правового забезпечення створення засад громадянського суспільства, демократичної держави соціально-правового спрямування, ознайомлення з порядком розв'язання спорів з права соціального забезпечення; ознайомлення з механізмом захисту прав і свобод людини і громадянина, формування вмінь та навичок користування нормативно-правовими актами.

Предметом навчальної дисципліни є: система суспільно – економічних заходів, спрямованих на матеріальне забезпечення населення від соціальних ризиків (хвороба, інвалідність, втрата годувальника, безробіття, нещасний випадок тощо).

Об'єктом навчальної дисципліни є сукупність суспільних відносин, що виникають у зв'язку із забезпеченням фізичних осіб певним видом соціального забезпечення.

Результати навчання та компетентності, які формує навчальна дисципліна визначено в табл.1

Таблиця 1.

Результати навчання та компетентності, які формує навчальна дисципліна

Результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач вищої освіти
РН 3.	ЗК 3. СК 6. СК 15. СК 13.
РН 6.	СК 6. СК 10. СК 15. СК 8.
РН 7.	СК 10. СК 13.
РН 15.	СК.6. СК 14. СК 11.
РН 17.	ЗК 7. СК 1. СК 6. СК 10.

РН3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.

РН6. Оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему.

РН7. Складати та узгоджувати план власного прикладного дослідження і самостійно збирати матеріали за визначеними джерелами.

РН15. Вільно використовувати для правничої діяльності доступні інформаційні технології і бази даних.

РН17. Працювати в команді, забезпечуючи виконання завдань команди.

ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

СК1. Здатність застосовувати знання з основ теорії та філософії права, знання і розуміння структури правничої професії та її ролі у суспільстві

СК6. Здатність здійснювати порівняльний аналіз окремих правових інститутів права Європейського Союзу та Ради Європи і правової системи України.

СК8. Здатність застосовувати правові принципи та доктрини .

СК10. Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.

СК11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.

СК13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.

СК14. Здатність до консультивання з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.

СК15. Здатність до самостійної підготовки проектів актів правозастосування.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Загальна частина права соціального забезпечення.

Тема 1. Предмет, метод, система та функції права соціального забезпечення.

Поняття та функції соціального забезпечення. Організаційно-правові форми і види соціального забезпечення. Право соціального забезпечення як самостійна галузь права. Предмет, метод і система права соціального забезпечення. Принципи права соціального забезпечення.

Тема 2. Джерела права соціального забезпечення.

Поняття й види джерел права соціального забезпечення. Роль і значення Конституції України в системі джерел права соціального забезпечення. Акти міжнародно-правового регулювання соціального забезпечення. Закони і підзаконні акти у системі джерел права соціального забезпечення. Значення актів Конституційного Суду України та судової практики для правового регулювання відносин у сфері соціального забезпечення.

Тема 3. Правовідносини із соціального забезпечення.

Поняття і види правовідносин соціального забезпечення. Матеріальні правовідносини соціального забезпечення, їх види. Загальна характеристика та види процедурних правовідносин із соціального забезпечення. Суб'єкти, об'єкт

і зміст правовідносин соціального забезпечення. Підстави виникнення, зміни і припинення правовідносин соціального забезпечення.

Тема 4. Пенсійне забезпечення в системі загальнообов'язкового державного пенсійного страхування. Недержавне пенсійне забезпечення.

Умови і порядок призначення пенсії за віком. Умови і порядок призначення пенсії по інвалідності. Умови і порядок призначення пенсії у зв'язку із втратою годувальника.

Накопичувальна система загальнообов'язкового державного пенсійного страхування.

Система недержавного пенсійного забезпечення. Поняття і види недержавних пенсійних фондів. Порядок обчислення й сплати пенсійних внесків.

Змістовий модуль 2. Особлива частина права соціального забезпечення.

Тема 5. Спеціальне пенсійне забезпечення.

Поняття і види спеціального пенсійного забезпечення. Пенсійне забезпечення за особливостями професійного статусу. Пенсії за особливі заслуги перед Україною. Спеціальне пенсійне забезпечення за віком. Пенсійне забезпечення за вислугу років окремих професій і окремих галузей економіки.

Тема 6. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття.

Принципи, суб'єкти та об'єкт загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття. Особи, які підлягають страхуванню на випадок безробіття. Умови та тривалість виплати допомоги по безробіттю. Підходяща робота. Види соціальних послуг.

Тема 7. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності.

Суб'єкти та об'єкт загальнообов'язкового соціального страхування. Види та порядок надання матеріального забезпечення й соціальних послуг за страхуванням у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності.

Тема 8. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності.

Види, загальна характеристика, порядок призначення, перерахунку, припинення виплат.

Тема 9. Державні соціальні допомоги.

Поняття та види державних соціальних допомог. Державні допомоги сім'ям з дітьми: види та порядок призначення. Поняття малозабезпеченої сім'ї та порядок реалізації її права на державну соціальну допомогу. Умови призначення державної соціальної допомоги особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю. Допомога особам, які не мають права на пенсію, та особам з інвалідністю. Державна соціальна допомога постраждалим внаслідок надзвичайних ситуацій.

Перелік практичних занять/завдань за навчальною дисципліною наведено в табл. 2

Таблиця 2

Перелік практичних (семінарських) занять

Назва теми	Зміст
Тема 1.Завдання 1.	Надати визначення предмету та методу регулювання правовідносин в праві соціального забезпечення.
Тема 2.Завдання 2.	Охарактеризувати джерела права соціального забезпечення.
Тема 3. Завдання 3.	Надати визначення правовідносин, встановити об'єкт, суб'єкт і зміст правовідносин.
Тема 4.Завдання 4.	Визначити види пенсій та умови їх призначення. Поняття і значення страхового стажу як умови призначення пенсії. Види страхового (трудового) стажу.
Тема 5.Завдання 5.	Визначити види спеціального пенсійного забезпечення. Вислуга років.
Тема 6. Завдання 6.	Охарактеризувати умови та тривалість допомоги по безробіттю. Визначити поняття « підходяща робота».
Тема 7.Завдання 7.	Охарактеризувати види та порядок надання матеріального забезпечення й соціальних послуг.
Тема 8. Завдання 8.	Визначити види матеріального забезпечення та соціальних послуг.
Тема 9. Завдання 9.	Визначити поняття та види державних соціальних допомог.

Перелік самостійної роботи за навчальною дисципліною наведено в табл. 3

Таблиця 3

Назва теми	Зміст
Тема 1.	Завдання 1. Вивчення лекційного матеріалу.
Тема 2.	Завдання 2. Виконання ситуаційного завдання.
Тема 3.	Завдання 3. Вивчення лекційного матеріалу.
Тема 4.	Завдання 4. Виконання ситуаційного завдання.
Тема 5.	Завдання 5. Вивчення лекційного матеріалу.
Тема 6.	Завдання 6. Виконання ситуаційного завдання.
Тема 7.	Завдання 7. Вивчення лекційного матеріалу.
Тема 8	Завдання 8. Виконання ситуаційних завдань.
Тема 9.	Завдання 9. Вивчення лекційного матеріалу.

Кількість годин лекцій, практичних та годин самостійної роботи наведено в робочому плані (технологічній карті) з навчальної дисципліни.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

У процесі викладання навчальної дисципліни «Право соціального забезпечення» для набуття визначених результатів навчання, активізації освітнього процесу передбачено застосування таких методів навчання, як:

ознайомча лекція (Тема 1,4,6), візуальна лекція (Тема 2,3,5,7,), проблемна лекція (Тема 7-9).

Практичні (практична робота (Тема 1-9), есе (Тема 1-2), ситуаційні кейси (Тема 4,6,8), індивідуальна робота здобувача (Тема 7), творчі роботи здобувачів(Тема 1-9 (на вибір здобувача за погодженням з викладачем)).

ФОРМИ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

Університет використовує 100 бальну накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти.

Поточний контроль здійснюється під час проведення лекційних та практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості здобувача вищої освіти до виконання конкретної роботи і оцінюється сумою набраних балів:

– для дисциплін з формою семестрового контролю екзамен (іспит): максимальна сума – 60 балів; мінімальна сума, що дозволяє здобувачу вищої освіти скласти екзамен (іспит) – 35 балів.

Підсумковий контроль включає семестровий контроль та атестацію здобувача вищої освіти.

Семестровий контроль проводиться у формах семестрового екзамену (іспиту).

Складання семестрового екзамену (іспиту) здійснюється під час екзаменаційної сесії.

Максимальна сума балів, яку може отримати здобувач вищої освіти під час екзамену (іспиту) - 40 балів.

Мінімальна сума, за якою екзамен (іспит) вважається складеним - 25 балів.

Підсумкова оцінка за навчальною дисципліною визначається:

– для дисциплін з формою семестрового контролю екзамен (іспит) – сумуванням балів за поточний та підсумковий контроль.

Під час викладання навчальної дисципліни використовуються наступні контрольні заходи:

Поточний контроль: виконання практичних завдань (20 балів), письмова контрольна робота (10 балів), творчі завдання (20 балів), індивідуальне завдання (10 балів).

Семестровий контроль: Екзамен (40 балів).

Більш детальну інформацію щодо системи оцінювання наведено в робочому плані (технологічній карті) з навчальної дисципліни.

Приклад екзаменаційного білета та критерії оцінювання для навчальної дисципліни з формою семестрового контролю екзамен (іспит)).

ПРИКЛАД ЕКЗАМЕНАЦІЙНОГО БІЛЕТУ

Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця

Освітній рівень: перший (бакалаврський)

Спеціальність D8 «Право»

Освітня програма «Право»

НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА:

“ПРАВО СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ”

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 1.

I. ТЕОРЕТИЧНА ЧАСТИНА

ТЕСТЫ:

Максимальна кількість балів за виконання цього завдання - 20

1. Право на соціальне забезпечення – це:

а) визнана Конституцією України, міжнародним співтовариством

можливість особи одержати допомогу та підтримку для задоволення своїх фізіологічних, соціальних і духовних потреб;

б) визнана Конституцією України, міжнародним співтовариством можливість особи одержати допомогу та підтримку у випадках, коли вона не має засобів до існування;

в) визнана Конституцією України, міжнародним співтовариством можливість задоволення фізіологічних, соціальних і духовних потреб людини в обсязі, необхідному для гідного життя;

г) визнана Конституцією України, міжнародним співтовариством гарантована державою можливість особи одержати допомогу та підтримку для задоволення фізіологічних, соціальних і духовних потреб в обсязі, необхідному для гідного життя у тих випадках, якщо внаслідок впливу негативного соціального ризику громадянин, його сім'я із незалежних від них причин не має засобів до існування.

2. Функціями соціального забезпечення є:

а) політична, соціальна, економічна, виробнича;

б) економічна, соціальна, демографічна;

в) політична, економічна, соціально-реабілітаційна, демографічна;

г) соціальна, виробнича, економічна, демографічна.

3. Ознакою методу права соціального забезпечення є:

а) загальне правове становище учасників соціально забезпечувальних правовідносин;

б) підстави виникнення, зміни та припинення правовідносин;

в) характер способів встановлення змісту прав і обов'язків суб'єктів правовідносин й характер юридичних засобів впливу;

г) всі відповіді вірні.

4. До загальної частини права соціального забезпечення відносяться норми, які:

а) складають сферу дії і предмет галузі, визначають правовий статус її суб'єктів;

б) встановлюють передумови виникнення такого явища, як соціальне забезпечення, та історію становлення його системи;

в) окреслюють вчення про правовідносини у сфері соціального забезпечення та його джерела;

г) всі відповіді вірні.

5. Особлива частина права соціального забезпечення включає норми, що:

а) становлять наукові знання і теоретичні уявлення про конкретні правові інститути і підінститути, що регулюють той чи інший вид відносин із

соціального забезпечення;

- б) проводять загальний аналіз міжнародного правового регулювання відносин із соціального забезпечення відповідно до різних організаційно- правових форм;
- в) впорядковують умови надання, форми й розміри окремих видів соціального забезпечення, порядок їх встановлення, захист порушених прав у сфері соціального забезпечення тощо;
- г) всі відповіді вірні.

6. Організаційно-правовою формою соціального забезпечення є:

- а) соціальне страхування за рахунок обов'язкових страхових і добровільних внесків до відповідних фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування або недержавних страхових фондів;
- б) соціальна допомога й соціальна підтримка непрацездатних громадян за рахунок Державного або місцевих бюджетів;
- в) державне забезпечення окремих категорій громадян за рахунок Державного бюджету;
- г) всі відповіді вірні.

7. Видами соціального забезпечення є:

- а) грошові виплати та натуральні види допомог;
- б) грошові виплати та соціальні послуги;
- в) соціальні послуги й натуральні види допомог;
- г) грошові виплати, соціальні послуги та натуральні види допомог.

8. Предмет права соціального забезпечення – це:

- а) сукупність якісно однорідних суспільних відносин по задоволенню першочергових і найнеобхідніших потреб громадян та членів їх сімей;
- б) сукупність суспільних відносин по задоволенню першочергових і найнеобхідніших потреб громадян та їх сімей шляхом надання їм соціальних послуг;
- в) сукупність якісно однорідних суспільних відносин по задоволенню першочергових і найнеобхідніших потреб тих громадян та їх сімей, які з визнаних державою об'єктивних і поважних причин опинились у складних життєвих ситуаціях, шляхом надання їм допомоги в різних організаційно-правових формах;
- г) сукупність однорідних суспільних відносин по забезпеченню громадян та членів їх сімей шляхом надання їм допомоги в різних організаційно-правових формах.

9. Предмет права соціального забезпечення складають:

- а) матеріально-забезпечувальні відносини;*
- б) матеріально-забезпечувальні та процесуальні відносини;*
- в) матеріальні, процедурні та процесуальні відносини;*
- г) процедурні та процесуальні відносини.*

10. За об'єктом(видом соціального забезпечення) виокремлюють правовідносини щодо надання:

- а) допомоги за договором страхування життя і здоров'я;*
- б) пенсійного забезпечення;*
- в) допомоги у зв'язку з отриманням послуг соціального характеру;*
- г) всі відповіді вірні.*

11. Правовідносини із соціального забезпечення мають:

- а) соціальний характер;*
- б) відновлювальний характер;*
- в) претензійно-забезпечувальний характер;*
- г) забезпечувальний характер.*

12.

Суб'єктами правовідносин із соціального забезпечення є:

- а) фізичні особи (громадяни України, іноземці, особи без громадянства), сім'я та спеціально уповноважені суб'єкти;*
- б) громадяни України та спеціально уповноважені державою суб'єкти;*
- в) громадяни України, сім'я та спеціально уповноважені державою суб'єкти;*
- г) громадяни України, іноземці, особи без громадянства.*

13.

Соціальний ризик у праві соціального забезпечення відносять до:

- а) життєвих обставин, що визначені в законодавстві як ті, настання яких є підставою виникнення соціально-забезпечувальних правовідносин;*
- б) життєвих обставин, які виникають у момент здійснення особою свого права на соціальне забезпечення, і призводять до зміни даних правовідносин у бік підвищення або зменшення рівня соціального забезпечення;*
- в) життєвих обставин, настання яких має своїм наслідком припинення правовідносин в праві соціального забезпечення;*
- г) всі відповіді вірні.*

14. Складною життєвою ситуацією є:

- а) обставина, в якій особа опинилася з вини інших осіб, та яку вона неспроможна подолати власними зусиллями або за сприянням тих членів своєї сім'ї, які зобов'язані надати їй допомогу;*
- б) обставина, в якій особа опинилася з незалежних від неї причин, за якої вона неспроможна їх подолати власними зусиллями або за сприянням тих членів своєї сім'ї, які зобов'язані надати їй допомогу;*
- в) обставина, в якій особа опинилася з власної вини, та яку вона неспроможна подолати самотійно або за сприянням тих членів своєї сім'ї, які зобов'язані надати їй допомогу;*
- г) всі відповіді вірні.*

15. Під обставинами, які призводять до складної життєвої ситуації, розуміють:

- а) безробіття, бідність, безпритульність, малозабезпеченість, самотність, сирітство, смерть годувальника;*
- б) вік, хворобу, часткову або повну втрату працездатності, тимчасову непрацездатність, інвалідність;*
- в) стихійне лихо, техногенну катастрофу, нещасний випадок на виробництві, професійне захворювання;*
- г) всі відповіді вірні.*

16. Залежно від сфери дії принципи права соціального забезпечення поділяються на :

- а) загальноправові, основні, допоміжні;*
- б) основоположні, загальноправові, галузеві, принципи окремих інститутів;*
- в) міжгалузеві, галузеві, принципи окремих інститутів;*
- г) основоположні, галузеві, міжгалузеві.*

17. Основними галузевими принципами права соціального забезпечення є такі вихідні положення:

- а) загальність соціального забезпечення; різноманітність форм та видів соціального забезпечення; участь в управлінні фондами соціального забезпечення працівників, держави та роботодавців;*
- б) загальність соціального забезпечення; рівність громадян у праві на соціальне забезпечення; доступність форм та видів соціального забезпечення; можливість захисту прав у соціальній сфері;*
- в) загальність соціального забезпечення; різноманітність форм та видів соціального забезпечення; участь у формуванні цільових фондів соціального забезпечення працівників, держави та роботодавців; відповідність розмірів*

соціального забезпечення гідному рівню життя; єдність і диференціація; обумовленість соціального забезпечення юридично значимими обставинами; г) загальність соціального забезпечення; доступність форм та видів соціального забезпечення; можливість обрати вид пенсії за наявності права на декілька видів пенсійного забезпечення; забезпечення захисту прав у соціальній сфері.

18. Загально правовими принципами у праві соціального забезпечення є засади:

- а) справедливості; гуманізму; рівності;
- б) законності; справедливості; гуманізму;
- в) законності; рівності; гуманізму.
- г) правової визначеності; законності; пропорційності.

19. Пенсійне забезпечення є:

- а) окремою галуззю права;
- б) підгалуззю права соціального забезпечення;
- в) інститутом трудового права;
- г) інститутом права соціального забезпечення.

20. В Україні система державного пенсійного забезпечення є:

- а) солідарною, накопичувальною;
- б) накопичувальною, недержавною;
- в) недержавною, накопичувальною ;
- г) солідарною, накопичувальною, недержавною.

2. ВІДКРИТЕ ПИТАННЯ:

Максимальна кількість балів за виконання цього завдання - 5

Розкрити та охарактеризувати:

Організаційно - правові форми права соціального забезпечення.

3. ПРАКТИЧНЕ ЗАВДАННЯ:

Максимальна кількість балів за виконання цього завдання - 15

Внаслідок поранення, одержаного 17 лютого 2014 р. під час участі в масових акціях громадського протесту в Україні, Шаповалов став особою з інвалідністю 2 групи. Які умови призначення Шаповалову пенсії по інваліднос- ті? В якому розмірі та на який строк призначатиметься пен- сія? Чи виникатиме в Шаповалова обов'язок

повторного огляду в органах медико-соціальної експертизи?

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЕКЗАМЕНАЦІЙНИХ РОБІТ

Екзаменаційний білет включає 20 тестів, одне відкрите питання та одне практичне завдання. Кожне з завдань оцінюється певною кількістю балів, відповідно до рівня їх складності. Сумарна кількість балів складає 40 балів.

Тести.

Вірна відповідь на тестове питання оцінюється в 1 бал. Максимальна кількість балів – 20

Відкрите питання.

Максимальна оцінка завдання - 5 балів, із них:

5 балів передбачає високий рівень знань і навичок: відповідь повна, логічна з елементами самостійності; вдало використовується вивчений матеріал при наведенні прикладів; відповідь підкріплюється посиланнями на додаткову літературу.

4 бали передбачає досить високий рівень знань і навичок: відповідь логічна, містить деякі неточності при формулюванні узагальнень, наведенні прикладів; наявні труднощі при формулюванні узагальнюючих висновків, слабке знання додаткової літератури.

3 бали передбачає наявність знань лише основної літератури, здобувач відповідає по суті на питання і в загальній формі розбирається в матеріалі, але відповідь неповна і містить неточності, порушується послідовність викладання матеріалу, виникають труднощі, застосовуючи знання при наведенні прикладів.

2 бали передбачає неповне знання здобувача основної літератури; здобувач лише в загальній формі розбирається в матеріалі, відповідь неповна і неглибока; недостатньо правильні формулювання, порушується послідовність викладення матеріалу, виникають труднощі при наведенні прикладів.

1 бал ставиться, коли здобувач не знає значної частини програмного матеріалу, допускає суттєві помилки при формулюванні та висвітленні понять, на зазначене питання відповідає не по суті, робить велику кількість помилок при відповіді.

0 балів ставиться, коли здобувач не розкрив поставлене питання, не засвоїв матеріал в обсязі, достатньому для подальшого навчання.

Практичні завдання.

Практичне завдання - ситуаційне завдання (кейс) 1 шт.

Здобувачу надається життєва ситуація, а йому слід вирішити яку норму права і як саме слід застосовувати у цій ситуації.

Максимальна оцінка за виконання практичних завдань становить 15 балів,

із них:

15 - здобувач повністю володіє системними знаннями навчального матеріалу, дає абсолютно правильну аргументовану відповідь з посиланням на відповідні статті законодавства, вказуючи при цьому правильний нормативний акт/акти. Відповідь повна, логічна, містить аналіз і систематизацію. В кінці дає проаналізований та обґрунтований висновок ситуаційного завдання.

14 - здобувач повністю володіє системними знаннями навчального матеріалу, дає абсолютно правильну аргументовану відповідь з посиланням на відповідні статті законодавства, вказуючи при цьому правильний нормативний акт/акти. При вирішенні ситуаційного завдання припускається окремих незначних нечіткостей.

13 - здобувач вирішує ситуацію повністю, з посиланням на відповідні статті законодавства, вказуючи при цьому правильний нормативний акт/акти. Його відповіді в цілому правильні, логічні і достатньо обґрунтовані з незначними помилками.

12 - здобувач вирішує ситуацію неповно, з суттєвими помилками. Посилання на відповідні статті законодавства та/або вказівки на правильний нормативний акт/акти не застосовує. Висловлює у висновках лише свою думку чи своє бачення вирішення ситуаційного завдання, припускається значної кількості помилок.

10-11 - здобувач ситуацію розкриває неповно або зовсім не розкриває. Посилання на відповідні статті законодавства та/або вказівки на правильний нормативний акт/акти відсутні. Володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять не значну частину навчального матеріалу, викладає його уривчастими реченнями, без відтворення окремих норм, припускається досить великої кількості грубих помилок, стикається із значними труднощами при аналізі та порівнянні різних явищ та процесів, виявляє здатність до викладення думки на елементарному рівні.

8-9 - здобувач вирішує ситуацію з посиланням на відповідні статті законодавства, вказуючи при цьому правильний нормативний акт/акти. Але висновок суперечить зазначеним нормативним актам.

6-7 - здобувач ситуацію розкриває неповно або зовсім не розкриває. Посилання на відповідні статті законодавства та/або вказівки на правильний нормативний акт/акти зазначає, але висновок робить зовсім інший, що суперечить зазначеному законодавству.

4-5 - здобувач правильно вирішити ситуацію не може. Володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів, стикається із значними труднощами при аналізі та порівнянні різних явищ та процесів.

2-3 - здобувач зазначає лише статті законодавства та/або вказівки на нормативний акт/акти, обґрунтування та визначення відповіді відсутні.

1 - здобувач не володіє навчальним матеріалом, виконати завдання не може. Висловлює свою думку без посилань на законодавство.

0 - здобувач не володіє навчальним матеріалом, виконати завдання не

може.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Конституція України. Основний Закон України від 28 червня 1996 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
2. Міжнародний пакт про економічні, соціальні й культурні права: пакт Генеральної Асамблеї ООН від 16.12.1966 р. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_042.
3. Основи законодавства України про загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Закон України від 14.01.1998 р. №16/98-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/16/98-%D0%B2%D1%80#Text>.
4. Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування: Закон України від 09.07.2003 р. №1058-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1058-15>.
5. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Закон України від 23.09.1999 р. №1105-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1105-14#Text>.
6. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття: Закон України від 02.03.2000 р. №1533-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1533-14#Text>.
7. Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Закон України від 08.07.2010 р. №2464-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2464-17#Text>.
8. Про недержавне пенсійне забезпечення: Закон України від 09.07.2003 р. №1057-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1057-15#Text>.
9. Про пенсії за особливі заслуги перед Україною: Закон України від 01.06.2000 р. №1767-111. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1767-14#Text>
10. Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям: Закон України від 01.06.2000 р. №1768-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1768-14#Text>.
11. Про соціальні послуги: Закон України від 17.01.2019 р. №2671-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2671-19#Text>.

Додаткова

12. Юровська В.В., Жернаков В.В. Сутність і регламентація юридичних процедур у праві соціального забезпечення. / В.В. Юровська, В.В. Жернаков // Право і суспільство. – 2021. – № 4. – С.82-88. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://pravoіsuspiłstvo.org.ua/archive/2021/4_2021/13.pdf

13. Юровська В.В. Накопичувальна пенсійна система: актуальні питання. / В.В. Юровська // Право та інновації. – 2021. – № 2. – С.52-58. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://pti.org.ua/index.php/ndipzir/article/view/716>

14. Юровська В.В. Система недержавного пенсійного забезпечення: український та зарубіжний досвід. / В.В. Юровська // Право та державне управління. – 2021. № 4. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://pdu-journal.kpu.zp.ua/archive/4_2021/4.pdf

15. Новіков Д. О. Правова герменевтика у методології досліджень та юридичній аргументації науки трудового права та права соціального забезпечення / Д. О. Новіков, А. І. Жукова // Нове українське право. – 2021. – № 4. – С. 151-156. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/26470>

Інформаційні ресурси

16. Інформаційно-пошукова система "Законодавство України" на офіційному сайті Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>

17. Офіційний веб-портал Міністерства соціальної політики України. URL: <https://www.msp.gov.ua/>

18. Офіційний веб-портал Пенсійного фонду України. URL: <https://www.pfu.gov.ua/>

19. Офіційний веб-портал Фонду соціального страхування України. URL: <http://www.fssu.gov.ua/fse/control/main/uk/index>